

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРІДНІРОВА"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ 3 ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2023 рік

№ 01(374)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

*Володарі традиційної щорічної Відзнаки імені
Олеся Гончара журналу «Бористен» у 2022 році
визначені! Детальніше - в цьому випуску часопису!*

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озирються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс.

Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», НТУ «Дніпровська політехніка»

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції
а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fideliskhoniis@gmail.com

У США: Bahriany Foundation, Inc. 19669
Vil- la Rosa Loop, Fort Myers,
FL 33967, USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V.
Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J.
07069, USA;

У Румунії : Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7.
Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea
Ro- mania;

У Бразилії: Спільні плани Wira Selanski,
Rua General Glicer- io, 400 apt.701,
22245-120

Rio de Jameiro, RJ
Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18V,
Lod, Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 –
100 Bielsk Podlaski, Polska

У США: Raisa Chejlyk.
4000 S. Biscayne Dr. #213
North Port, FL. 34287.

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі

[facebook.com/borysteninfo](https://www.facebook.com/borysteninfo)

Верстка/дизайн
журнал "CatArt"

Видавець ФОП
Озеров Г.В.
м.Харків, вул.

Університетська, 3/9
Свідоцтво про державну

реєстрацію
№ 818604 від
2.03.2000

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:

1500 примірників

ШАНОВНІ ДОБРОДІ!

Ви добре обізнані з тим наскільки зараз загрозлива ситуація з огляду на повномасштабне вторгнення Росії в Україну. А тому найбільш важливим нині є допомога Збройним Силам України і потерпілим від агресії Моксель-Московії. Наш земний уклін **Товариству Української мови в США** за княжу пожертву для постраждалих в російсько-українській війні.

Сердечно дякуємо родині **Василя та Ольги Карпенко (Monroe, MI.)** та **Олені Свириденко (Shelton, CT.)**, які зафундували кошти на продукти для наших захисників. А **панство Карпенко (Monroe, MI.)** так само жертовно сягнули кишеня для потреб сиріт у Дніпрі. Наша сердечна подяка **пані Терені Тонкович (Mississauga, ONT.)** та **Володимиру Дмитріюк (Orlando, FL.)**, які фінансово підтримали захисників України. Низький уклін за жертовність на

пресовий фонд «Бористену» добродію **Олександрю Полець (St. Anthony, MN.)**.

Ми щиро вдячні Вам за цікавість історичною Батьківщиною. Правдиво бажаємо Вам усіляких гараздів та гарного самопочуття!

Влас. Інформ.

----- Зміст -----

Стор.1 Адреси доброти
Стор.2 -5 Новаторська
поема-фреска
Олесі Омельченко
«Любов зцілити рани
прилетить»
Стор.6 З Днем
Соборності України
вітає наша колежанка
Марія Дружко
Стор.7 Українська
діаспораПросвітяни

України Невтомно
Працюють
Стор.8 Дарунок
Стор.9-12 Відзнака
О.Гончара
Стор.13 Кросвод від
“Бористену”
Стор.14-15 ВТРАТА
Стор.16-19 В той день
всі ми були Дніпром
Стор.20-25 Додаток
“Наше Церква”

Долучайтесь до нас у
соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої
та актуальної
інформації на
нашому сайті
borysten.com.ua

"Актуально"

Новаторська поема-фреска Олесі Омельченко «Любов зцілити рани прилетить»

Дійсно, як писалося раніше у періодичних виданнях, «Олеся Омельченко – справжня майстриня Слова».

Лірична поема-фреска відомої української письменниці Олесі Омельченко «Любов зцілити рани прилетить» розкриває перед читачем неповторну та барвисту веселку напружених світлих і водночас проінятих болем почуттів, які спонукають співпереживати і хвилюватися.

Для ліричної героїні Любов – вічне і святе почуття, яке ніколи не зникає, якщо воно справжнє. Кохання здіймає людину до висот, спонукає до духовного зростання, вигранює її найкращі людські якості.

Поезії гармонійно вплітаються у сюжет становлення Любові, її кульмінаційної трагедійності і водночас неповторного щастя любити, вірити, надіятись і жадати для Коханого удачі і добра.

Яке ж тлумачення слова «Фреска» дає словник? «Фрeска (від італ. fresco, дос. «свіжий») – живопис на вологій штукатурці, одна з технік настінного малярства, протилежна до «альсекко» (розпис по сухому)».

«Волога штукатурка» для авторки – наче вологе від сліз полотно життя, а Любов – як високе мистецтво живопису вкарбовується у стіну, тобто у життя... Частина поеми, як мозаїка фрески, умовно об'єднані в одинадцять розділів, кожен з яких має свою закінчену думку. В останньому розділі «P.s.» – розв'язка поеми-фрески.

Книга інтимної лірики (поема-фреска), як говорить сама авторка, присвячена її коханому з юності. То ж поезії, написані в різний час, об'єднані однією темою: Кохання. Викладені майже у хронологічній послідовності, поезія до поезії, майже як створюється фреска у храмі

(а для Олесі Омельченко саме ця Любов, – одна-єдина на все життя, сповнена глибокої сакральної, Божественної сутності). Лірична героїня переконана, що Любов тримає коханого на Землі молитвою, сакральним теплом вітру і сонечка і вона – навечно.

Далі – сюжетна зав'язка: закохані зустрілися:

«Любов зустріла – запалала в Космос.

Розквітла диво-папороть у юність».

Але життя є життя, і любов мінлива «Любов вмирала й знову воскресала», тому й «Коханий мій – не мій!», і від непевності у збуття любові «Слізьми вмивався навіть Місяць повний!».

Далі фреска наповнюється деталізацією картини. Це священне почуття спалахнуло з першого погляду: «Тільки глянула раз – й полюбила навечно». Але що ж заважає закоханим бути разом? Творчість ліричної героїні, якій важко обрати між особистим та щастям творити: «Несумісні ви. Треба вибрати між вами. Я без тебе – в одчаї, А без неї – вмираю» лірична героїня переконана, що вона справжній поет, адже «...я собі не належу. За поетом господнім Божі Ангели стежать». І нічого не можна вдіяти, адже «Дві стихії безмежні вміть би серце спалили». Але коханий з нею у кожній миті. Кохання настільки чисте і потужне, що ліричній героїні здається, що в ці миті життя вона не гідна, як особистість, такого щастя – кохати, але «Я змужню, Любове, дорівняюсь до Тебе!». Самопожертва несподівано розкривається в кінці вірша влучною метафорою «В планкеоні сльозини все життя помістилось. У поезії в серці я за тебе...

молилась».

Сосни є своєрідним символом, пов'язаним з коханням, тому вони «Десь там... сумують», «чекають», « вірять» та вона ж «сосна, як найперша мука, Кине тінь на Любов мою...».

Любов для авторки «свята», «Богиня ...страждальна, ...світання» і до коханого «Я навіть в свій день останній летіти до тебе стану, Допоки вистачить сил».

Почуття коханого також полярні: «Я не такою тебе любив», бо була мрією, ранковою казкою колись, як зустрілися. «Пречиста діва юнацьких снів..», кохана була настільки чистою, що «світлячки цілували слід», тому і «Надія нас обережно брала за руки, В муки вела добром.» Вічний коханий ліричній героїні розкриває себе у рядках:

«Я за тобою, тією, плакав,

Якою ти увійшла в любов.

Мій міф і гріх... Не ставай собою.

Зберу я сосни в зелений полк.

І буде літо, таке солоне,

Шукать фіалки у твій вінок».

Втративши Любов, хочеться почути бодай її голос, хоча б здалеку. Спогади про зустрічі емоційно передані у частинах поеми-фрески «Хіба нема у моря Нептуна?», «Крізь полум'я блакитного вогню», «Степ цвірінькав і пах полинами» «Благословляю початок прощання», «Не спи, не спи, колючий сосновітер». Кульмінацією поеми є цикл, можна назвати і міні-поема в поемі – «Полум'я темної ночі», яка складається з 7 частин. Емоційно, надривно звучить кожен рядок, кожне слово. Коханий зрадив. Душа хитається від горя:

«Пережила Любов свою.

Навік од горя онімїла.

Як мати, що втрачає сина,

У чорнім-чорному стою.

Сльоза не проситься – нема.

Сама сльозою закипіла.

А світлячків стобарвені крила

У пам'ять миготять мою».

Авторка змальовує втрачену Любов як червону птаху, а душевний стан розпачу і горя називає «Полум'ям темної ночі». Енергетичне напруження панує у кожній думці, кожному слові. Високий художній рівень, безперечно, породжує непересічні неологізми, образи-знахідки: «Хитаюсь вітром мовчазним», «Ні, на душі – веселе, Ні, у очах – регоче. Серцю така потіха. Миттю стежки змішались. В полум'їя сміялась й птаха червона поруч». І жити можна лише:

«Полум'ям

злих ночей,

Полум'ям

дня і квіту,

Полум'ям,

щоб прожити

І пережить себе».

Але все змінюється на краще. «Щасливий мій плач...», «Де ти, мій лицарю з юної казки?» Закохані знову разом через довгі роки розлуки. Трагедія кохання визріває після невдалих спроб

бути разом. Кожен вірш – своєрідна сповідь відчаяної душі. Любов здійснює в небеса і летить у прірву. Та лірична героїня знаходить сили для любові жити далі і дякує Богу хоча б за будь-яке спілкування, зокрема, у телефонній розмові, вірші: «...У мене є твій голос, Боже мій!», «Тулю твій голос до щокі», «Знайшла! Як довго я мріяла голос почути!»

Друга міні-поема «У полум'ї Любові» попри те, що пройнята криком розпачу закоханої жінки, але сповнена оптимізму. Бо, не зважаючи ні на що, любов жива і ніхто не здає її ніколи відібрати! «У полум'ї Любові, – як раніше! Яка його смертельна трута ніжна!», «А там, поміж райського саду і щебету райського, Ми зустрінемось знову і знов закохаємось. Не потрібно буде долать кілометри, Бо ти поруч – в секундах і сантиметрах»...

Мова творів поетеси багата на художні засоби. Це й порівняння: «До променів прислухаюся, Що ллють у мене, як час», «стане ніч така ясна, як день.», «оді вже мій плач, як стогін, Як розпач німої пустелі, Як дзвін висохлої криниці», «Ти побіг у вогні за вагоном, за мною, Мов навіки втрачав і свій скарб, і спокій», «Мила наївносте, доля – то воля...», «Сльозами, мов сузір'ями, залита», «А наші душі тужать, як вовки, над виром злим любовної ріки!..»; метафори: «роки поставили питання», «Щасливий мій плач...», «Лиш туга важенна виє страшним вовкулакою, Який свої сльози при Місяці стира волохатою лапою», «Билось розпачно птахом підбитим кохання», «й мої руки скрикнули», «Спалахнула щока поцілунком останнім», «Ми не з нами прощались тоді, а з любов'ю.

Так ї застигла питанням вона на безлюднім пероні. Рідний, хто ми?!»; епітети, часто метафоризовані: «Тонким іржанням», « На голубому крилі світанковім», «І догора згорьована розлука», « Висвічується місячне проміння В моїм волоссі співом золотим»; афоризми: «Любов лиш виправдовує падіння. Любов прощає генію ї бездарі. Вона у кожному серці сонцем сяє. Любов – це Бог. Одержать всі по вірі», «Ніхто крім себе нас не пожаліє», « Серце плаче, а Любов крилатить. Хто її, всесильну, розгада? Ї за її незбутість навіть платим, Бо в її сіянні, все ж, душа!..», «...Важко у Божому задумі злету! Але кому у бою було легко?!»

Олесі Омельченко вдаються легко багатогранні форми розповіді. Діалогічні – динамічні та різноманітні як заритмом, римами, так і за семантикою речень. Антоніми, синоніми, пароніми – багатство лексичного запасу авторки. Вона використовує різні форми слів, які підсилюють настрій, як от: «А ніч була темна, темнюща, чорна».

У Олесі одухотворено все: вітер і дощ, зорі і блискавка, сосни і світлячки. Враження, що вона говорить з природою і та її розуміє. Існує сакральна гармонія між ними, аж до взаєморозуміння. Навіть Любов у поетеси одухотворена. Ї відчуваєш, її розумієш.

Коханий для ліричної героїні «і Муза», і щастя, і горе, і журавлик-чорнокрил, і чорнобривець, і лицар, і Антей, і Нептун. Він для неї – одухотворений Всесвіт, тому і вічне кохання. Може, хтось би позаздрив такому коханню, може, назвав би дивним, але є тут така таємнича сакральна Віра, якою мимоволі переймаєшся, в яку віриш.

Безперечно, поема-фреска «Любов зцілити рани прилетить»

новаторська як за формою, так і за змістом. Вона вчить любити і вірити, бути здатним на самопожертву заради любові, вона притаманна лише людині чарівної планети Земля. І коли коханий потрапляє в кінці твору під обстріл, драконище нелюдської війни не страшно для Любові. Адже вона може все – навіть захистити від куль.

Тут не йдеться про ментальні залежності чи екстрасенсорні здібності, парапсихологічні чи природні дива. Але хочеться вірити (і це надихає), що посправжньому любляча людина стає настільки енергетично сильною, що здатна творити дива, і не лише для коханого.

Олеся Омельченко переконана у всеперемагаючій силі світлого почуття. Навіть через полум'я війни лине голос любові до коханого, який у біді, серце хоче його захистити.

«Коханий, я люблю! Крізь вогнепади

молитвою від горя огорну.

...А час шалено мчить, час в лету пада.

Я скучила. Спішу до тебе, Лодо,

хоч голос твій почуть через війну».

Нехай же любов завжди перемагає, злітає птицею, живить собою світ і надихає!

А Олесі Омельченко хочеться побажати нових книг і таких же талановитих поезій. Дякуємо Вам, Майстрине, за Вашу вічну Любов! І нехай вона квітує і для читачів!

Еліна Заржицька

“Поетичним рядком”

З Днем Соборності України вітає наша колежанка Марія Дружко

Ми є! Попри віки Сибіру,
Гіркі Чорнобилі, інфляції
Життів і душ, серцець зневіри,
Попри ГУЛАГи, еміграції.
На іподромі жаху й люті,
Де дзеркало криве лукавило,
Зганьбивши істини забуті,
На твердість духу ми поставили.
Прорісиши крізь тумани болю,
Вродило жито, щедро сіяне.
Чужих пророків нам доволі,
Ми стали вже й самі місями.
В кредит натхнення годі брати,
Коли життя безцінний скарб дає.
На лихо Юдам і Пілатам,
У зоряному просторі
Ми - є!

Просвітяни України Невтомно Працюють

В час пекельної війни з москалями просвітяни України невтотно воюють з ворогом у рядах Збройних Сил України та надають гуманітарну і моральну підтримку своїм місцевостях проживання. А часом вдається поодиноким членам ще й описати страшні події в поезії чи прозі.

Недавно прийшла вістка від голови обласної «Просвіти» ХЕРСОНУ Олега Олексюка, що йому з дружиною вдалося вирватися з окупованого Херсону і опинитись в Івано Франківську. Два нові видання: «Нариси з Історії Літературного Клубу «Еліг»», та «Український Співак «Іван Бурлака»», які вийшли до війни у Херсоні, вони переслали для ТУМ-США.

Голова обласної «Просвіти» ПОЛТАВИ Микола Кульчицький повідомив, що вже надруковано книжку «Григорій Китастий». Відразу було передано кілька примірників до обласної бібліотеки ім. Котляревського та 780 примірників для всіх бібліотек області. Презентація видання плянується коли буде можливо- «Як перестануть вимикати світло!» А в минулому 2022 році вдалося видати і розповсюдити книжку Людмили Шендрик: «Гетьман Пилип Орлик».

просвітянин Сергій
Калина

Голова «Просвіти» в САМБОРІ Олександра Сумарук перепрошує за спізнення з святочними побажаннями через брак електрики і доступу до інтернету. Вона повідомляє, що загинув під Бахмутом талановитий, активний просвітянин з Самбору Сергій Калина ---41 рік. Його ховали саме на Різдво!

похорон Сергія Калини (41 рік),
який загинув під Бахмутом

Хоч і як тяжко в теперішній час друкувати журнал чи газету, всеж з фінансовою поміччю ТУМ-США в Чернігові виходить газета «Світ-інфо» що-два тижні та «Струна»; в м. Дніпро друкується місячник «Бористен», а у Львові дво-місячник «Універсум».

Товариство Української Мови (США) плянує і далі надавати фінансову поміч осередкам «Просвіти» в Україні з поміччю української громади в діаспорі.

**Слава Україні!
Героям Слава!**

проф. Віра Боднарук, голова
Тов.Укр.Мови-США

Дарунок

"Сила птаха в крилах, а людини – в дружбі": повчає народна мудрість. Ось таку красу ляльку-мотанку виготовила на замовлення "Бористену" наша давня приятелька і автор щомісячника Марина Музика. Це дарунок редакції предстоятелю ПЦУ митрополиту Епіфанію. Правдива істина - талановиті люди здібні в усьому...

Власна.інформ

Традиції журналу

Відзнака імені Олеся Гончара започатковано у 2003 році. Таким кроком редакція журналу «Бористен» засвідчувала свою повагу та шану до класика української літератури Олеся Терентійовича Гончара. Свого часу автор «Собору» благословив появу січеславського щомісячника, мав листування із засновником та видавцем журналу Фіделем Сухоносом, разом з дружиною пані Валентиною приймав його на своїй замській оселі під Києвом.

Згодом журнал «Бористен» виступить одним з ініціаторів надання вулиці імені О. Гончара в м. Дніпро (Дніпропетровську). Відзнакою імені Олеся Гончара вшановуються з нагоди ювілейних дат, визначних подій, за вагомі досягнення в галузях науки, освіти, культури, активну державотворчу та громадську діяльність громадяни України і представники української діаспори, окремі колективи, установи, релігійні громади та інші юридичні особи.

Традиційно присудження Відзнаки проводиться за підтримки Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», де у Центрі культури української мови ім. О. Гончара в лютому місяці, відбуваються щорічні віншування переможців за минулий рік. Нагородженим вручаються почесні дипломи та пам'ятні подарунки. Майже за двадцять років існування цього змагання інтелектуалів його переможцями та лауреатами ставали лавреати не лише з України, а й діаспори.

Володарі традиційної щорічної Відзнаки імені Олесь Гончара журналу «Бористен» у 2022 році:

Віра Боднарук (штат Флорида, США) – за багаторічну діяльність у справі національного відродження в Україні та за її межами.

Ірина Ващук (м. Торонто, Канада) – за творчу і самовіддану працю на посаді голови Світової Суспільної Служби при СКУ.

Володимир Могучий (штат Нью-Джерзі, США) – за багаторічну меценатську діяльність на ниві світового українства.

Ірина Цюп'як (м. Дніпро, Україна) – за популяризацію творчості Олесь Гончара та особистий внесок у національно-патріотичне виховання молоді.

Олена Молошна (м. Дніпро, Україна) – за формування місцевого самоврядування на європейських та національних засадах.

Василь Колодій (м. Дніпро, Україна) – за самовіддану та жертовну капеланську працю під час російсько-української війни

Євген Безус (м. Верхньодніпровськ, Україна) – за плідну письменницьку творчість спрямовану на виховання національної духовності.

ГО "Офіс на Банковій" (м. Київ, Україна) – за організацію ефективного громадянського спротиву в ході російсько-української війни 2014 -2022 років.

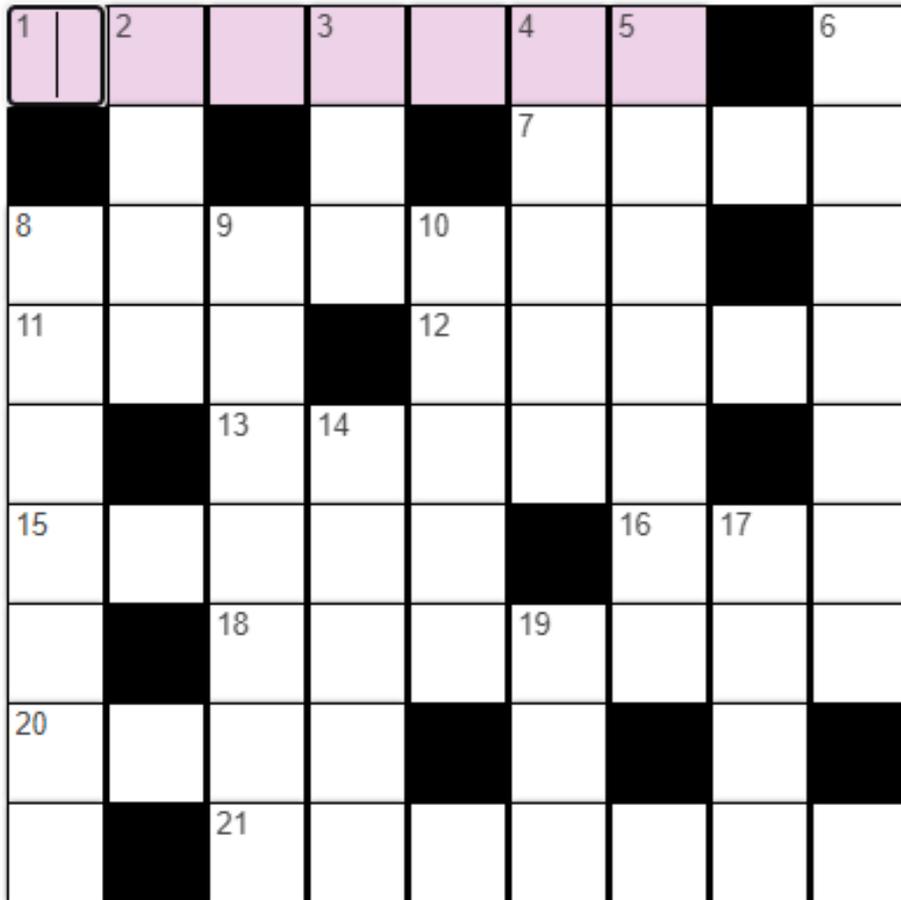
---НОВІ ГРАНІ СПІВПРАЦІ---

*Дніпропетровська обласна організація НСПУ нарощує масштаби співпраці з провідними інтелектуальними чинниками регіону. Сьогодні мав відповідальність як голова ДОО НСПУ підписати договір про співпрацю майстрів красного слова з **Придніпровською державною академією будівництва та архітектури (ПДАБА)**. Наші зодчі на чолі з ректором Миколою Савицьким творять матеріальну красу. Письменники ж нашого краю докладуть зусиль і таланту, аби підсилити їхню працю вартісними літературними творами.*

Фідель Сухоніс, шеф-редактор журналу "Бористен"

Кросвод від "Бористену"

ЗА ГОРИЗОНТАЛІЮ:

- Щось видумане, нереальне, несправжнє, плід фантазії.
- Автор епічних творів.
- Вічнозелене дерево з сімейства лаврових з їстівними плодами.
- Гібрид від схрещування верблюрів — дромедара з бактріаном.
- Дефіс.
- Об'єднання кількох підприємств однієї галузі.
- Цирковий артист-комік.
- Румунський завод з випуску позашляхових автомобілів.
- Одна з біблійних книг Старого Завіту, що складається із 150 псалмів.
- Великий хижий птах родини яструбових, що водиться в горах або степах різних частин світу.
- Пересувний або переносний механізм для піднімання вантажів на невелику висоту.

ЗА ВЕРТИКАЛІЮ:

- Людина, яка часто, багато плаче.
- Трав'яниста рослина з довгим

стеблом і великими квітками, що дає кулястий плід, наповнений дрібним насінням.

4. Однорічна овочева рослина родини хрестоцвітих з їстівним невеликим червоним, іноді білим коренеплодом круглої або довгастої форми.

5. Відпадник, відступник від чого-або кого-небудь.

6. Уявна лінія, що проходить навколо земної кулі на рівній віддалі від обох полюсів і ділить її на Північну та Південну півкулі.

8. Кумедний випадок, подія або пригода.

9. Лікар — фахівець з ортопедії.

10. У давньоримському цирку — посипаний піском майданчик, де відбувалися бої гладіаторів, спортивні змагання та ін.

14. Заглиблення в ґрунті, по якому тече річка або струмок.

17. Верхнє вбрання священика, яке вдягається під час богослужіння.

19. Почуття тривоги, розпачу.

- ВІПРАТІА -

Дмитро Павличко був одним з тих перших славетних, хто привітав появу "Бористену". Разом з незабутнім Олесем Гончарем вважаю його хрещеним батьком справи, якій присвятив більшу частину свого життя. А тому особливо гірко. Хоч 93 роки можна вважати дарунком долі. Шкода, що не дожив до нашої Перемоги. Царство душі небесне...

Фідель Сухоніс, шеф-редактор журналу "Бористень"

29 січня у віці 93 років помер український поет, перекладач, літературний критик, публіцист, шістдесятник, громадсько-політичний діяч Дмитро Павличко. Про це повідомив голова Національної спілки письменників України Михайло Сидоржевський.

"Сьогодні ввечері помер Дмитро Павличко. Мені щойно про це повідомив Богдан Горинь з посиланням на доньку письменника. Світла пам'ять і Царство небесне, шановний і дорогий Дмитре Васильовичу", — написав він у Facebook. Дмитро Павличко — лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка та Герой України. Це звання поет отримав у 2004 році

"за визначний особистий внесок у розвиток української літератури, створення вершинних зразків поетичного слова, плідну державну і політичну діяльність".

Серед найвідоміших поезій Павличка — текст пісні "Два кольори". Він також є автором поетичних книг "Моя земля", "Чорна нитка", "Правда кличе".

Павличко також був одним з найвизначніших українських перекладачів. Зокрема завдяки йому перше українською мовою з'явилося повне зібрання творів Шекспіра в шести томах (видання "Дніпро" 1986 рік).

Крім того, протягом життя Дмитро Павличко мав активну громадянську позицію. З осені 1945 року по літо 1946 року він був ув'язнений за справою щодо звинувачення в належності до УПА. Згодом Павличко одним з організаторів Народного руху України, Демократичної партії України, першим головою Товариства української мови імені Т. Г. Шевченка. Поет є також одним з авторів Декларації про державний суверенітет України та першої зовнішньополітичної доктрини самостійної держави, що передбачала нейтральний та позаблоковий статус України — іноді цю доктрину іменують саме "доктриною Павличка".

Відомою є промова Дмитра Павличка під час мітингу на Майдані Незалежності 21 серпня 1991 року:

“Ми виходили з ініціативами до наших сусідів: до Варшави, до Праги, до Будапешту і Бухаресту. Ми зверталися до Буша, до пані Тетчер і до інших державних діячів світу, щоб вони визнали нас і підписали з Україною дипломатичні угоди. Визнали Україну незалежною державою. Але вони посміхалися, а пані Тетчер сказала, що ми не обмінюємося посольствами з Каліфорнією. Я звертаюся до них з цієї площі. Визнайте Україну, підпишіть з нами договори, які поставили б нашу Україну на рівні з іншими державами, бо ми хоч не маємо ще держави воїстину, але хочемо її мати”.

В той день всі ми були Дніпром

14 січня армія РФ вдарила ракетами по Дніпру, повідомив голова ОВА Валентин Резніченко. За оновленими даними з обласної військової адміністрації, загинули 46 людей.

Станом на 26 січня, 38 людей ідентифіковані, в тому числі 5 дітей до 18 років, та вісім не встановлені.

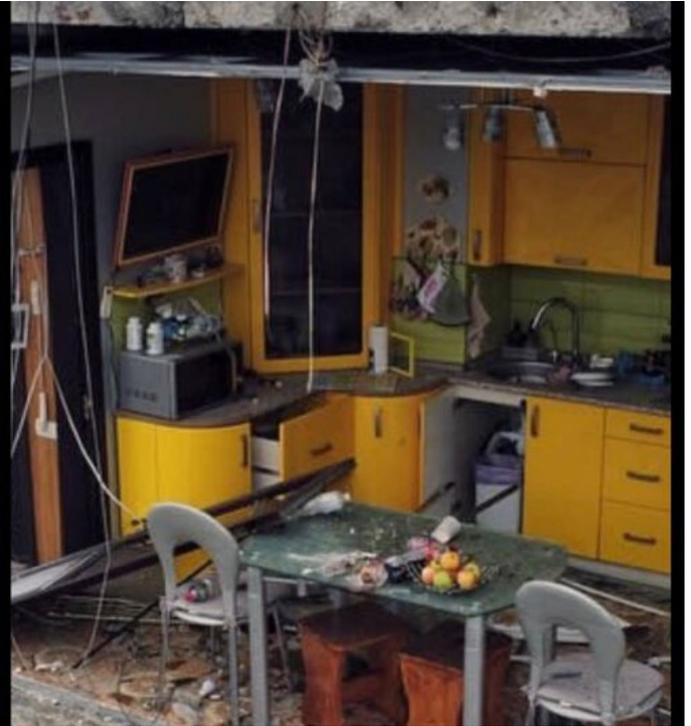
О 13:00 17 січня рятувальники завершили пошукові роботи, які тривали 69 годин. Тіла 15 загиблих залишаються неідентифікованими. У будинок влучила ракета того ж типу, якою 27 червня 2022 року росіяни знищили торговий центр у Кременчуці. Командувач Повітряних сил ЗСУ генерал-лейтенант Микола Олещук заявив, що ЗСУ на момент події не мала засобів для збиття таких ракет, і що протягом року повномасштабної війни з 210 запущених по Україні ракет Х-22 не було збито жодної. Повідомлення про збиття таких ракет Олещук назвав неправдивим.

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо назвав атаку на житловий будинок у Дніпрі «огидною та неприйнятною», та запевнив, що Канада й надалі буде надавати допомогу Україні. Президент Литви Гітанас Науседа заявив, що Росія – терористична держава, і для неї прийде час відповідальності за скоєні злочини. Пол Массаро, старший політичний радник Гельсінської комісії США повідомив у Твіттері: Це міг бути Вашингтон. Це міг бути Берлін. Це міг бути Лондон. Але це Дніпро, бо Україна захищає всіх нас. Вони заслуговують на краще, ніж бути залишеними сам на сам з російськими терористами. Кая Каллас, прем'єр-міністр Естонії, заявила: Нападами на Дніпро та інші українські міста Росія знову довела, що вона терористична держава. Мій заклик до союзників і партнерів: збільшимо нашу підтримку. Україні потрібна зброя, зокрема танки та ППО. Росія має відповісти за всі скоєні злочини.

росія 14 січня не зуміла повністю знищити будинок у Дніпрі після влучання ракети у багатопверхівку. Деякі квартири частково вцілили. У мережі активно поширюється світлина квартири сім'ї, де вціліла кухня після терористичного обстрілу окупантів.

Згодом у мережі з'явилося відео квартири дніпрян, яке було зняте ще до ракетного обстрілу рашистів. На відео сім'я святкує день народження дівчинки, яка задуває свічки на торті. Ця щаслива подія відбувається якраз на кухні. Троє донечок, мати та батько задмухують свічки на святковому торті і щиро радіють. В той день український тренер з боксу Михайло Кореновський загинув. Він знаходився у себе в квартирі в момент вибуху, а дружина з доньками вийшла до магазину перед вибухом. Фото з жовтою кухнею облетіло майже увесь світ.

Через два тижні після трагедії в Дніпрі відбулося поховання 17-річного Максима Богуцького, який разом з іншими 45 жителями загинув внаслідок удару російської ракети.

Того трагічного дня, 14 січня, коли росіяни випустили ракету по багатопверхівці у Дніпрі, батьки Максима – 45-річний Дмитро і 47-річна Тетяна були в гостях. Підліток сам залишився вдома. Єдине, що у подружжя залишилося на згадку про їхнього 17-річного сина, це фартух, який Максим подарував їм на згадку зі своєї першої стипендії. Від квартири і машини родини не лишилося нічого, всі речі, і головне фотографії – перетворилися у попіл. “Ми були дуже дружня родина. Максим завжди був з нами. Я завжди думала – як мені поталанило з сином. В нього було чудове почуття гумору, він любив готувати і навчатися новому”, – розповіла мама загиблого хлопця.

Власн.інформ

НАША ЦЕРКВА

Видання благословив Архієпископ і Митрополит Києва - Матері міст Руських,
Галицький, Патріарх всієї Руси-України, Свято-Успенських Києво-Печерської та
Почаївської Лавр Священноархімандрит ФІЛАРЕТ

Релігійний додаток часопису "БОРИСТЕН" №17 (2023)

*Господь виконує те, чого вимагає
від інших, подаючи цим приклад
для нас, – Митрополит Епіфаній*

Дорогі брати і сестри! Слава Ісусу Христу!

Сердечно вітаю вас зі святом Обрізання Господа нашого Ісуса Христа, а також з днем шанування пам'яті двох великих святителів – Василія, архієпископа Кесарії Каппадокійської, та Петра Могили, митрополита Київського, Галицького і всієї Руси. Чому ми, християни, шануємо Обрізання Господнє? Для цього є кілька причин.

Першою є та, що це – важлива подія, описана у Євангелії. Приписом закону Божого було визначено, що всяке дитя чоловічої статі в народі Ізраїля на знак долучення до завіту з Господом мало бути обрізане на восьмий день після народження. Разом з цим дитині нарікалося ім'я. Таким чином відзначалася нова особистість, бо власне ім'я дається для розрізнення особи серед всього роду людського. І на цю особу поширювалися обітниці, дані Богом у Старому Завіті нащадкам Авраама, а також покладалися обов'язки, визначені законом, даним через Мойсея.

Євангеліє для того згадує про обрізання Сина Діви Марії та наречення Йому імені Ісус, про яке завчасно було сповіщено Йосифу Обручнику ангелом, щоби підкреслити, що Месія, Який народився, належить до народу Ізраїля і приймає на себе все, приписане законом.

Внаслідок цього згадувана подія має і моральний аспект: Господь, хоча і Сам є законодавцем, але не змінює для Себе закон. Він Сам виконує те, чого вимагає від інших, подаючи цим приклад для нас.

Бо як часто людина вимагає від інших одного, а для себе застосовує інші правила. Для інших вона готова бути безжальним суддею, а до себе самої людина переважно дуже милосердна і поблажлива та знаходить виправдання для власних гріхів і порушень. Господь особисто показує приклад того, що слід дотримуватися тих правил, які визначаєш для інших, і цим навчає нас чинити так само.

Іншим аспектом події є те, що обрізання стосується в першу чергу тілесної природи Спасителя, як Сина Людського. Цим стверджується, що втілення Сина Божого сталося істинно, що тіло Христове було не примарним, але мало істинні плоть і кров, тобто було таким, як і у всіх людей. Важливість цього ствердження полягає в тому, що в час Давньої Церкви поширювалися неправдиві вчення, які мали коріння у грецькій філософії, що нібито втілення Сина Божого було лише уявним. Що Він ніби лише здавався людиною, але насправді залишався духом.

Причиною таких міркувань було зневажливе ставлення низки філософів до матеріального світу як до прояву хаосу і зла. Лише дух вони вважали справді достойним шанування. Тому для послідовників цих філософських уявлень була незрозумілою проповідь Євангелія про істинне втілення Бога і вони намагалися цю проповідь перетлумачити, вигадуючи різні еретичні пояснення. Але євангельська розповідь заперечує такі оманливі мудрування. І ми, святкуючи Обрізання Господнє, стверджуємо, що Господь правдиво воплотився від Духа Святого і Марії Діви і став істинною людиною.

Дорогі брати і сестри!

Сьогодні ми, орім згаданого свята, вишановуємо також пам'ять двох великих ієрархів: архієпископа Кесарії Каппадокійської Василя та нашого першосвятителя Митрополита Київського, Галицького і всієї Русі Петра Могилу. Вони служили у різний час – у IV та XVII століттях відповідно. Але будиши натхненні Духом Святим, вони звершували дуже подібну справу: сприяли розвитку християнського богослов'я, боролися з неправославними мудруваннями та захищали від нападів сильних світу цього Церкву Божу, впорядковували богослужіння, дбали про духовний розвиток чернецтва. Обидва ієрархи упокоїлися у порівняно молодому віці, не досявши навіть п'ятдесятиліття. Однак потрудилися вони так багато і плідно, що Церква з особливим шануванням ставилася до них вже за земного життя, а після упокоєння прославила у лику святих.

Тож нехай їхніми молитвами зміцнюється віра Православна і Церква Христова, а ересі, оманливі мудрування і розділення нехай згасають і припиняються.

Окрім цього нині ми з особливим молитовним проханням звертаємося до святителя Петра Могилу, який також був і архімандритом Лаври Печерської. Ви знаєте, дорогі брати і сестри, що тиждень тому вперше за багато

років у соборному храмі Лаври лунала молитва українською мовою. Богослужінням на честь Різдва Христового ми розпочали справу оновлення нашої великої святині та очищення її від темного духу вбивчої ідеології «руського міра».

Справа ця є важливою і для самого монастиря, і для Української Церкви, і для нашого народу. Тому ми будемо продовжувати її, і з радістю хочу повідомити, що на свято Богоявлення, Хрещення Господнього, як Священноархімандрит Лаври я буду очолювати літургію і освячення води у соборному храмі обителі Печерської.

Однак, окрім зусиль, які ми можемо докласти, як люди, нам потрібна і духовна допомога та підтримка. Тому в цей день ми особливо звертаємося до святителя Петра, як одного з духовних очільників обителі Печерської, з молитвою і просимо: святителю отче наш Петре, перед Престолом Всевишнього Бога ти нині предстоїш – моли Його за Київ, престольне місто твоє, і за всю Русь-Україну, для якої ти був добрим архіпастирем, щоби скоро вороги, які терзають державу і народ український, були переможені та вигнані із землі нашої.

Моли Господа і Пресвяту Владичицю Приснодіву Марію, обителі Печерської покровительницю, благословити добру справу оновлення великої Лаври Київської, щоби як було у давній час, так і нині монастир цей став істинним світільником віри, побожності, подвигів духовних та просвітництва християнського, щоби прославилося ім'я Всевишнього Бога, задля Якого ти добре потрудився і Який небесною славою тебе увінчав – Отця і Сина і Святого Духа, нині, повсякчас, і на віки віків.

“НОВИНИ”

Предстоятель відзначив воїнів – захисників України

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 17 січня 2023 року у стінах Київської православної богословської академії зустрівся з українськими воїнами, які протистоять російському вторгненню.

Предстоятель автокефальної Української Православної Церкви поспілкувався з гостями та за жертвність виявлену у справі захисту Батьківщини відзначив їх церковними нагородами.

«Сьогодні ми зібралися щоби привітати вас з Різдвом Христовим та відзначити ваші заслуги. Ви довели, що сильні та незламні й не віддасте російським загарбникам свою Богом дану землю. Господь

неодмінно допоможе нам, бо ми стоїмо за правду та за свій народ, а той, хто прийшов до нас зі злом – буде покараний. Окрім фізичної ми ведемо також і духовну боротьбу, в якій вже є очевидні результати, тож ми будемо і далі звільняти Україну від московського духовного іга. Однак все це є можливим завдяки тому, що ви несете свій нелегкий подвиг. Тож нехай Господь береже вас та дає сили й натхнення для подальшої справедливої боротьби», – зокрема сказав Митрополит Епіфаній.

Загалом понад 60 воїнів – вихідців з Української добровольчої армії, які зараз боронять Україну в лавах ЗСУ та СБУ, отримали нагороди від Його Блаженства.

Чудотворна молитва за сім'ю

Владичице Преблагословенная, візьми під свій покров сім'ю мою, всіли в серця чоловіка мого (дружини моєї) І чад наших світ, любов і беззаперечність всьому доброму, не допусти нікого з сім'ї моєї до розлуки і тяжкого розставання, до недоцільних хвороб і передчасні і раптові смерті.

А будинок наш і всіх нас, що живуть в ньому, збережи від огненного запалення, воровського нападу, всякого злого обстояння, і страхування, і диявольського мани.

Та й ми купно і окремо, явно і потаємно будемо прославляти Ім'я Твоє святе завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитви на захист воїнів, що йдуть на війну:

Блажен муж, що боїться Господа і дуже любить заповіді Його. Сильним на землі буде покоління його, рід праведних буде благословенний. Слава і багатство буде в домі його; праведність його перебуватиме вічно. У темряві сяє світло праведникові: він лагідний, милосердний і справедливий. Добрий чоловік має милосердя і в позику дає; на суді він твердо говорить слово своє. Він повіки не захитається. Пам'ять праведникові буде вічна, лихих наклепів він не убоїться; серце його надіється на Господа. Упевнене серце його: він не злякається, коли побачить ворогів своїх. Він роздає щедро, подає вбогим, праведність його перебуватиме вічно, сила його піднесеться у славі. Побачить це нечестивий і розгнівається, заскрегоче зубами і згине; бажання нечестивців не здійсниться.

Фундація імені Івана Багряного

За Українську Україну!

З метою популяризації ідей, творчості та життєвої державницької настанови визначного українця Фундація Івана Багряного (США) та Всеукраїнський щомісячник «Бористен» заснували Відзнаку імені Івана Багряного. Щороку лауреатами стають люди, чії досягнення стали помітними й особливими в різних сферах діяльності: письменники, громадські діячі чи просто жителі міста, які роблять свій особистий внесок у розбудову українського суспільства.

Фундація імені Івана Багряного — неприбуткова добродійна корпорація української діаспори США, утворена з метою впровадження ідей Івана Павловича Багряного через публікацію і поширення його творів, видання книжок, близьких його ідеям